

TEDENSKA SLIKE

A decorative header illustration. On the left, a man with glasses and a beard is shown in profile, reading a newspaper titled 'TEDENSKA SLIKA'. In front of him are a camera and a quill pen. On the right, a woman's profile is depicted, wearing a crown and holding a laurel wreath. The entire scene is framed by an ornate, Art Nouveau-style border.

Štev. 14.

V Ljubljani, v sredo 5. aprila 1916.

Leto III.

Zbiranje črnogorskih vojakov ujetnikov na cesti čez Krstac. Stražijo jih Bosanci in naši domobranci.

Ded Jozo gleda...

Bolgarski spisal Ivan Vazov; preložil A. B.

Potem so prišli zanj enakomerni dnevi brez svetlobe, večna tema, v kateri je bil edini svetli žarek tisto hipno gledanje: bolgarski načelnik, paša!

Starcu se je zdelo, da je čez pet let za en sam hip zopet izpregledal in videl »bolgarsko« ... odsvit »bolgarske« ... in to ga je popolnoma prepričalo, da Turkov ni več tu.

Razven iega dogodka je vse ostalo pri starem: kot prej je v krčmi srečaval iste kmete, slišal iste prepire in iste čeneč. Življenje kroz njega je šumelo kot prej, z isto silo, z istimi napori, majhnimi boji, katerih se ni udeleževal... bili so mu tuji, on je bil zanje tuj!

A ostalo mu je eno samo veselje in mu sladilo slepo življenje: gotovost, da je Bolgarija svobodna. In ako je včasih premišljeval sovražnosti in medsebojno preganjanje v vasi, se je čudil, da si ljudje zastupljajo življenje, namesto da bi se veselili in čutili srečne, da je »bolgarska« svobodna!... kje imajo oči? Srečne bi se morali čutiti!... Človek bi mislil, da so oni slepi, jaz pa vidim... Tako je mislil.

In povedal je pod hrasti, poslušal, kako je v globočini šumel Isker, ki prihaja iz take daljave in videl večje stvari nego on, in to ga je veselilo...

Tako je potekal čas.

Nekega dne je dedu Jozu pod vplivom ganotja srce pričelo močnejše biti. Na velikonočni dopust je prišel konjenik, edini vojak iz vasi.

»Kakšen je prišel?... V vojaški obleki?« je popraševal ded Jozo in glas se mu je tresel od razburjenosti.

»V uniformi...« so mu odgovorili.

»S sabljo?«

»Boš že slišal, ded Jozo, kako rožlja ž njo!«

Ded je hitel k sinu Nikolaju.

»He, vojak!... ali si tu?«

»Kaj pa hočeš, Jozo?« je vprašal stari Kola.

»He, kje je vojščak?... Rad bi ga videl!«

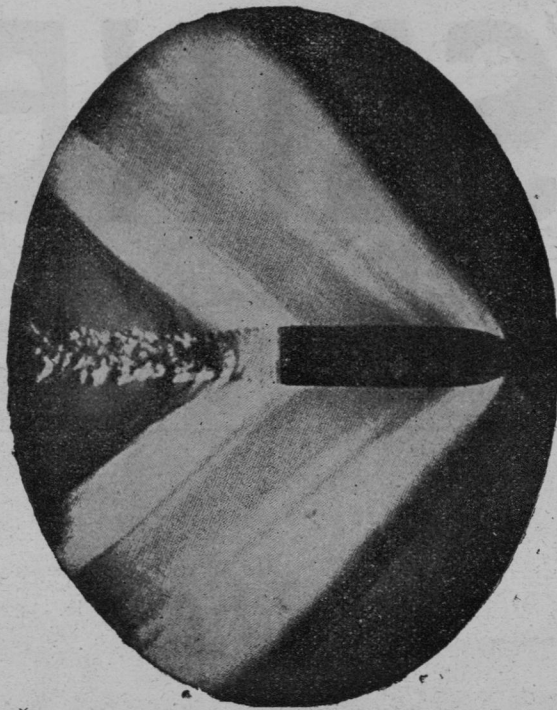
Kola je poklical sina, da ga vidi ded Jozo, ter se smehljaj zadovoljno.

Vojak je prišel.

Starec ga je spoznal po sablji, ki je rožljala po kamnih. Približal se mu je ter stisnil roko, ki mu jo je veselo podal vojak. Potem je obtipaval debeli plašč, gumbe, vojaško kapo, prijel za sabljo ter jo poljubil.

Uprl je v mladeniča mrtve oči v osuplem obrazu, po katerem sta polzeli dve solzi.

»Torej imamo sedaj bolgarsko vojaštvo!« je vprašal, tresoč se od sreče.

Čudežen uspeh fotografije: Leteča krogla pri hitrosti 500 m v sekundi. Fotografiral dvorni svetnik prof. A. March,

»Imamo ga, ded Jozo... vojake in stotnike in svojega kneza...« je odgovoril vojak ponosno.

»Ali pride kdaj sem?«

»Kdo?... knez?«

In vojak in Kola se smejeta nad pristostjo deda Joza.

In ded Jozo celo uro poprašuje o bolgarski palači v Sofiji, o bolgarskih topovih in kdove o čem še... In ko čuje čuda, ki mu jih pripoveduje vojak, se mu zdi, kot bi mu v dnu duše vzhajalo solnce in obsevalo vse krog njega... kot bi videl zelene gore in gole vrhove... na njih počivajoče orle in ves čudovito lepi svet!...

Oh!... sedaj bi potreboval oči!... si je jezno mislil starec.

* * *

Dolgo časa je živel ded Jozo v teh novih vtisih.

V oddaljeno vasico ni nikdo prišel od zunaj, iz nove Bolgarije, da bi novo reko blage razburjenosti vлил v njegovo dušo. Nobeno razodetje, ki bi bilo starca, čeprav samo oddaleč, poučilo o prekipevajočem življenju Bolgarije, ni pretrgalo enoličnega vaškega životarenja.

Politični dogodki, ki so pobijali drug drugega in pretresli Bolgarijo, so minili, ne da bi bili v vasici vzbudili kak odmev. Časopisi niso prihajali v redke kočice, in čeprav bi bili prišli tja, bi ne bili našli čitateljev... Učitelja ni bilo, ker ni bilo šole, popa ni bilo, ker ni bilo cerkve, in krajnega načelnika ni bilo, ker ni bilo občine. Zima s svojim snegom in blatom je za celih sedem mesecev pretrgala že itak otežkočeno zvezo s svetom... Celo srbsko vojno, v kateri je bil padel edini vojak iz vasi, je bilo čutiti le malo. Pač so prihajale v vas temne in nejasne vesti, da se nekje, tam za gorami nekaj godi, a kaj — tega ni vedel nihče.

Dedu Jozu so potekali dnevi v nepoznanju svetovnih dogodkov, v nemotenem miru njegove vasice.

Počasi se ga je lotevala malomarnost za vse, kar se je godilo krog njega, prišel je v sicer nevaren položaj, ki pa ga je pripeljal na mejo, ko starec postane otročji. Po cele ure, celo cele dneve je posedal v hrastovi senci, vtopljen v misli; mrtve oči brez cilja upirajoč pred se, je poslušal votlo šumenje Iskra.

Zdelo se je, kot bi ničesar več iz zunanjega sveta ne moglo prodreti do njega, kar bi moglo njegovo dušo iztrgati temu počasnemu in tihemu umiranju.

Vendar mu je bilo usojeno, da se še enkrat vzbudi v življenje...

Počila je vest, da bodo čez Iskrovo sotesko zgradili železnico. Inženirji so že pričeli merit.

Ta vest je prišla do ušes tudi dedu Jozu, in kot s kladivom prebila njega dušno otlopelost.

V globočinah njegovega spomina se je vzbudil sanjaj spomin: davno je bil slišal od kmeta iz Vrace, od čorbadžije*) Mana, da so bogati gospodje in francoski zemljemerci rekli, da se čez to sotesko ne da izpeljati železnice... za to bi bilo treba milijonov in milijonov, in še ti bi bili proči vrženi.

»Kaj?... Bolgarsko železnico?«

Ni hotel verjeti.

Železnico čez to sotesko, skozi te strme gore, kjer niti konj nima kam postaviti noge, po skalah, kjer se divja koza težko obdrži na pobočjih?

»Velika država ni mogla... pa naj mi...«

A nekega dne so mu povedali, da se je že pričelo delo s pokladanjem tračnic čez sotesko. Kmetje so dobili dela pri zgradbi in vsak dan hodili dol k Iskru.

Starec je strmel... Nekje so se torej našli še bolj učeni inženirji... Svet je velik...

»Ali so tudi Francozi?«

Rekli so mu, da so Bolgari.

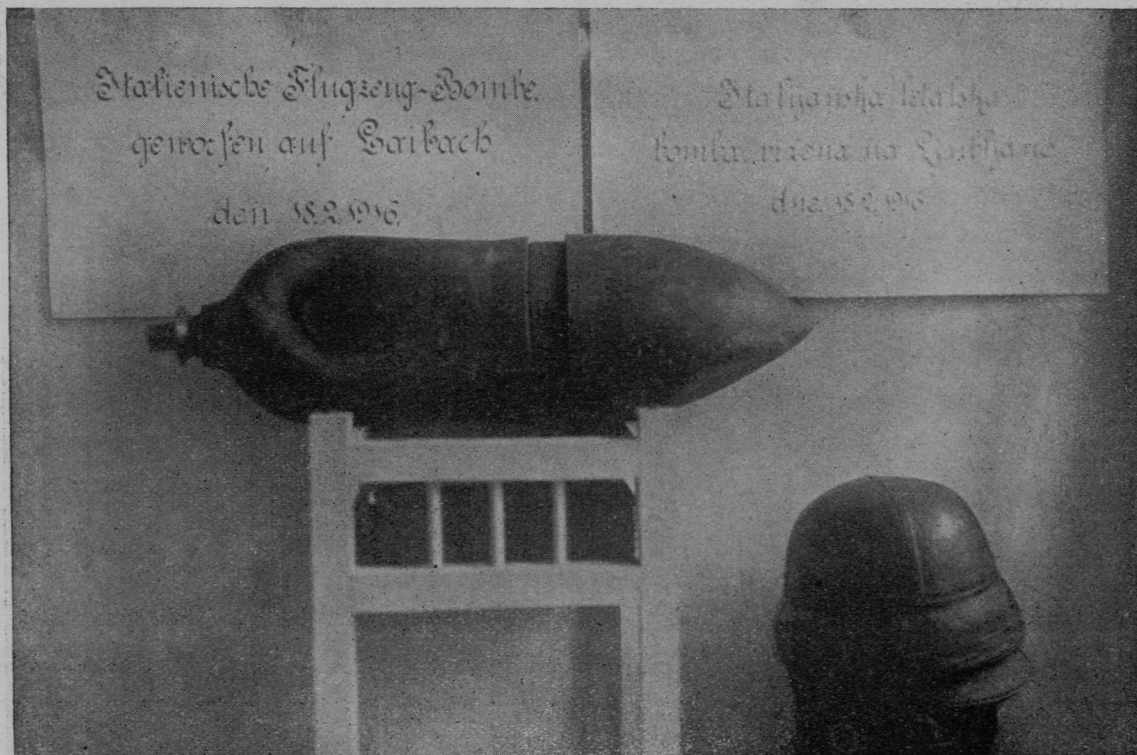
Starec se je čudil čedalje bolj.

»Kaj?... Naši?... Bolgarski inženirji?«

Tam, kjer gospodje in učeni Francozi trdijo, da je nemogoče... Torej imamo mi bolj učene može... mi?... A odkod so ti milijoni, tisoči milijonov, o katerih je govoril čorbadžija Mano?

Sedaj si je »Bolgarsko« predstavljal kot nekaj velikega, mogočnega, nerazumljivega. Njegov ubogi duh ni mogel umeti te veli-

*) premožen kmet.

Bomba, ki jo je vrgel laški aeroplan dne 18. februarja t. l. na Ljubljano, ne da bi se razpočila. Na desni usnata čelada letalčeva.

kosti. Doslej si je predstavljal »Bolgarsko« kot epoleta okrajnega načelnika in sabljo vojaka, katero je obtipaval in poljubil.

In ponosno mu je vzplamtela duša; bolgarska roka reže gore, bolgarski duh izmišlja dela, katerim se bo čudil ves svet!...

In ko je čul prvo gromenje skal, katere so mine strmoglavile v globočino, si je solze obrisal iz oči.

Odtakrat je najrajši posedal na skali, ki je petdeset korakov od njegovega doma visela nad globoko dolino Iskrovo. Tu je mogočno odmeval hrup od dela.

Od jutra do večera je posedal na tisti skali, vtopljen v poslušanje klicev, ukazov, zabijanja, udarcev krampov ob zemljo, drdranja vozov, izgubljen v begajočem hrupu velikih del te velikanske zgradbe.

Železnica je bila zgrajena in izročena prometu. Srce mu je utripalo, ko je ded Jozo slišal prvi zvižg lokomotive in ropotanje voz na tračnicah.

Žvižgala in ropotala je »bolgarska železnica«.

Ded je bil kot nanovo oživiljen, preroben.

Ko se je bližala ura, ko se je vlak peljal skozi, je redno hodil na skalo, da čuje piskanje lokomotive in »vidi«, kako bolgarska železnica hiti skozi sotesko.

Železnica se je v njegovih mislih združila s svobodno Bolgarijo. Njeno bobnenje mu je jasno govorilo o »bolgarskih« časih.

Nobena stvar v vasi mu ni govorila o tem, nobena druga stvar

Življenje na bojni ladji: Pranje oblek in perila na krovu.

ga ni mikala, samo žvižg lokomotive ga je budil in oživiljal.

Ko se je bližal čas žvižganja, je pustil vse pri miru in šel na skalo »gledat« ...

Potniki, ki so skozi okna opazovali slikovito sotesko, so z začudenjem videli starca, ki jim je na skali stoječ migal s kapo.

Kmetje so bili navajeni, da so starca vsak dan videli na skali, in rekli so dobrodušno: »Ded Jozo gleda...«

Ta zaživa svetu odmrli človek se je vzbudil v življenje samo, kadar se je bližal vlak in se je po otroško veselil ropotanja.

Nazadnje je bila samo še železnica zanj prosta Bolgarija... ker svoje žive dni ni na svoje oči videl železnice, si ga je njegova domišljija predstavljala kot krilatega zmaja, ki ogenj bruha iz žrela, ki tuli, kriči, z nedoumno silo in hitrostjo šviga skozi gore in oznanja moč, slavo in napredek Bolgarije.

Večkrat je kak nov sprevodnik prašal, zakaj vedno isto uro vidi na skali starca, ki s kapo maha mimo hitečemu vlaku — prašal je na bližnji postaji v vozove tretjega razreda stopajoče kmete: »Kdo je tisti človek, ki tam skali miga s kapo?.. Ali je norec?«

In kmetje so odgovarjali: Nikakor ne... to je ded Jozo, ki gleda... »

Nekega večera pa se ded Jozo ni vrnil domov.

Zgodaj zjutraj drugega dne ga je šel sin iskat, krenil je naravnost k skali. Misлил je, da je stavec padel v brezno.

A našel ga je mrtvega s kapo v roki. Jozo je umrl, pozdravljajoč svobodno Bolgarijo...

Špijonova usoda.

Roman.

(Nadaljevanje)

Gotovo je bilo, da ni bil tak posel z baronico lahak. Na poti je bilo visoko mesto, ki ga je zavzemala v javnosti, njeno življenje, ki je bilo brez prigovora, njena izobraženost in odločnost, ki je sijala iz njenih oči.

— Oče mi je rekel, da bi mi radi stavili par vprašanj. Ker je jasno, da sem udeležena pri stvari, zaradi katere ste prišli v Benetke, sem se odločila, da vas takoj sprejem. Prosim, vprašajte kar neženirano. Kar vem, rada povem.

— Baronica, kaj ne, v tem, da ste dobro poučeni, zakaj se mudim tukaj, se ne motim?

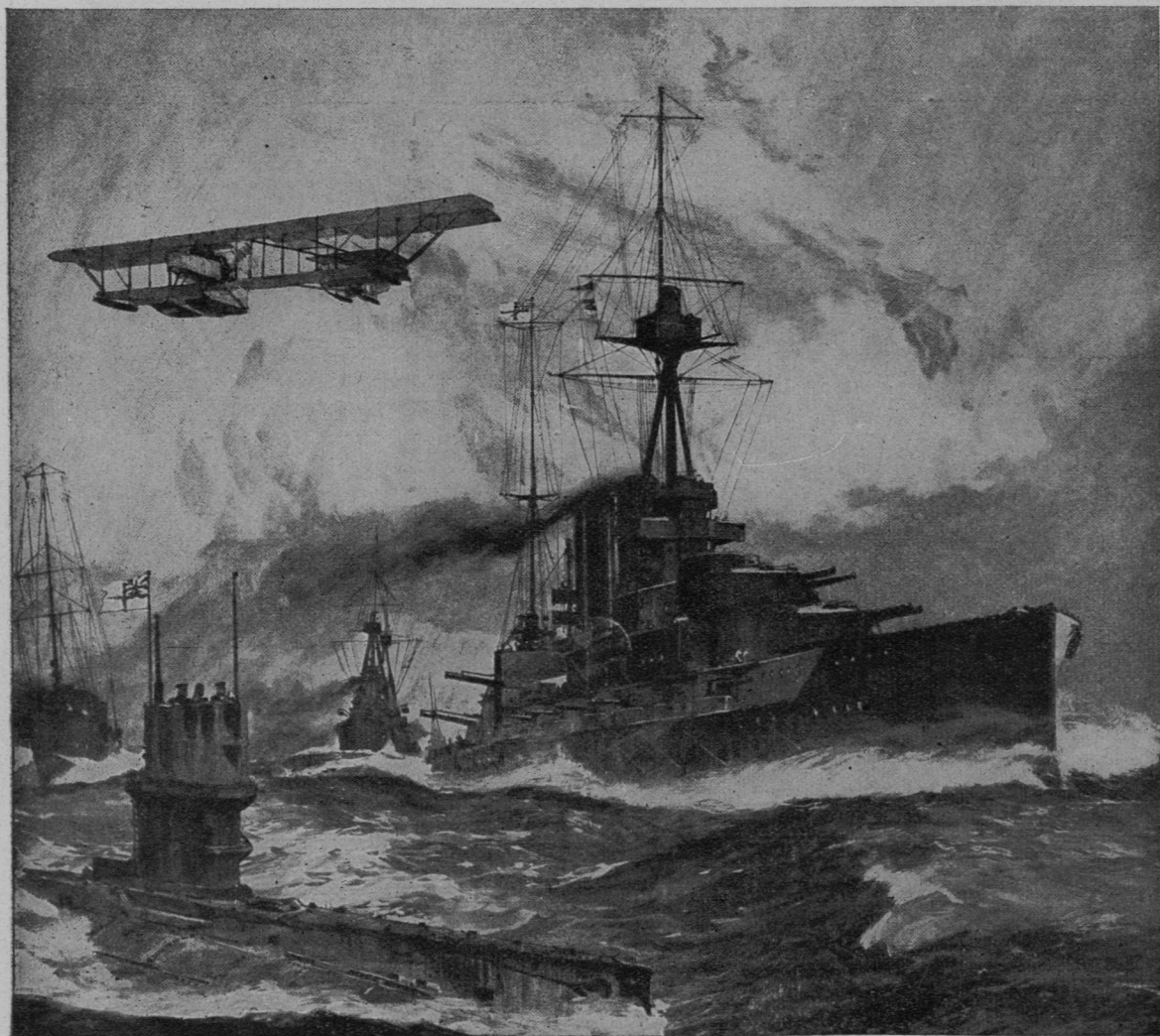
— Oče mi je pravil. V vašem mestu se je pripetil umor. V umorjencu ste spoznali mojega nekdanjega ženina Bartolomeja Giardinija. Vi imate nalogo, izslediti morilca. Ali je tako?

— Da. To se pravi: iščem tisto osebo, ki je zagrešila zločin.

— Saj sem prav razumela. Rekla sem, da iščete morilca.

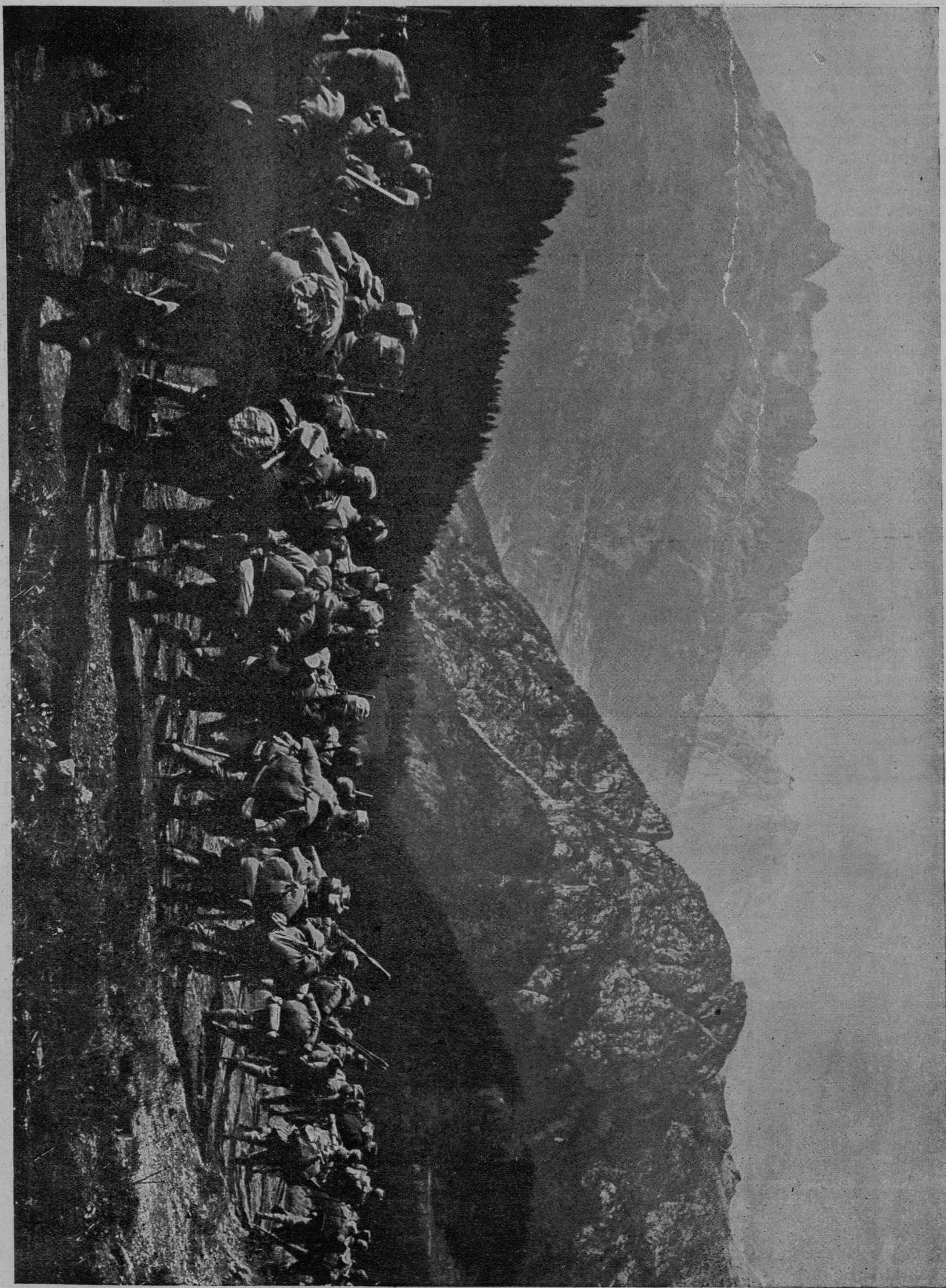
— Oprostite. Mogoče je tudi, da je ženska umorila Giardinija, je pripomnil komisar, in naglasil pri tem besedo »ženska«.

Baronica je uprla svoje velike oči v Martiniča.

Dreadnought (največja oklopna bojna ladja z največjimi topovi,) podmorski čoln (spredaj) in hidroplan (v zraku), troje najsilnejših orožij na morju.

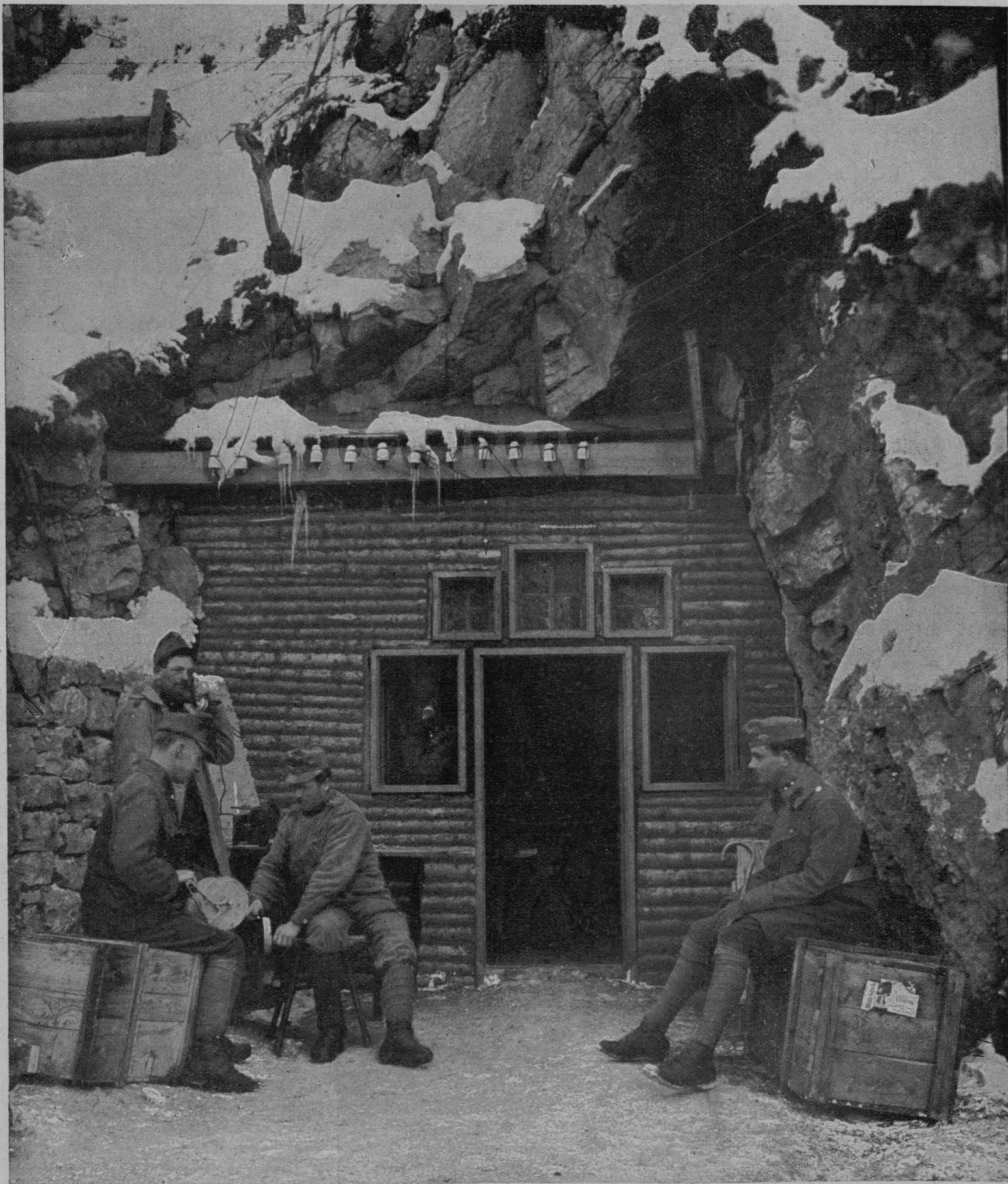
Nāše čete gna maršū k svojim postojankam na tirolskih gorah. Vsi so opremljeni z gorskimi palicami.

— Ali imate vzroke za tako domnevo?
 — Oprostite, baronica, to mora ostati za zdaj še skrito.
 — Bilo bi zanimivo, je šepetala predse. Ženska...?
 Nato je izpregovorila spet na glas in uprla pogled v komisarja.

sečini, izprehodi pod starimi platanami. Stem vam bo malo pomagano. (Njen glas je postal strožji). Bil je tovariš moje prve mladosti in ljubila sva se. Hotela sem ga poročiti. Takrat je prišla katastrofa in ločila sva se.
 — Menite aretacijo zaradi osumljenja

— Ne vem. In če bi vedela, nebi nato odgovorila. Revček je mrtev. Pustiva ga v miru počivati. Kako je služil pred leti domovini, to je zdaj vse eno.
 — Ne zamerite to je tako: Ne bi bil tega vprašal, če bi ne bil umor v zvezi z drugim hudodelstvom, ki se tiče špijonaže.

g tirolske fronte: Telefonska centrala pod goro. Dva vojaka navijata telefonsko žico eden posluša telefonsko naznanilo.

— Torej, prosim, kaj bi radi izvedeli?
 — Najprej, kaj mi morete vse povedati o Giardiniju.
 — Tega ni mnogo. Spomini iz srečnih otroških let. (Njen glas bil zdaj mehak in sanjav). Sanje o lepi bodočnosti, pripovedke v otroški izbi, vožnje na gondoli v me-

špijonaže?

— Da!

— Ali je bil Giardini res špijon v italijanski službi?

Baronica je dvignila ponosno svojo malo in plemenito glavo ter pogledala postrani komisarja.

Baronica je pogledala nejevoljna kvišku. Hladno je odgovorila:

— Vi vendar ne boste trdili, da je ukradel Giardini papirje iz miznice feldmaršallajtenanta Holmhorsta? Bartolomeo Giardini ni tist.

— Čudno, kako dobro vam je vse znano.

— Ekselenca Holmhorst je moj stric. Mnogo sem čula o tej stvari. Ali ponavljam: Giardini ni s tatvino teh papirjev v nikakšni zvezi.

— Tako odločno trdite to...

— Giardinija sem natančno poznala, je baronica glasno nadaljevala. Bil je goreč patrijot. Ali bil je tudi značajan in častivreden mož, ki se ne bi bil nikoli odločil za tatvino.

— Baronica, vznemirjate se po nepotrebnem, ker nisem dolžil Giardinija tatvine. Rekel sem le, da sta oba zločina v zvezi, za kar imamo dokaze. Zato vas moram še enkrat vprašati...

— Povedala sem vam že, ga je prekinila baronica, da o tem ničesar ne vem in da bi vam ne pravila, če bi kaj vedela. Nepotrebno je torej, če me s tem še dalje mučite. Ali vam še lahko kaj drugega pojasnim? Glede teh stvari pa vas najnujnejše prosim, da jih pustiva pri miru.

— Kakor hočete. Gotovo ni moj namen, da bi vam budil neljube spomine.

Komisar je pomolčal in nato naravnost in lahkotno vprašal:

— Vam, baronica, so gotovo dogodki našega mesta malo znani, ali ne?

— Kako naj to razumem?

— Menim, da mi ne morete povedati ničesar ne o umoru ne o tatvini.

— Kako pridete do domneve, da bi jaz...

— Stvar ni tako daljna, je odgovoril komisar. Umorjeni Giardini je bil vaš zaročenec. Dognali smo, da je bil v našem mestu že osem dni prej, predno je bil umorjen. Nadalje je najel na jako sumljiv način pod nepravim imenom na Dorotejini cesti malo stanovanje dan potem, ko so bili ukradeni vojaški dokumenti. Ne bi bilo popolnoma nemogoče, če bi bili imeli vi ž njim kake stike.

— Ne, je odvrnila, po onem nesrečnem dogodku nisem z Giardinijem več govorila. Tudi videla ga nisem več.

In tiho je dostavila:

— Nikoli, nikoli več.

Molčala je minuto in potegnila nato z roko preko čela. Potem je nadaljevala:

— Da je v mestu, sem izvedela iz časopisov.

Komisar se je neopazno nasmehnil. Zdaj jo je ujel...

Naše straže pozimi ob Djestru.

— Iz časopisov ste to izvedeli? Tako, tako... Kje ste pa to brali?

— Tega se več ne spominjam. V enem izmed časopisov pač.

— Oprostite baronica, ali vsaj v tej edini točki se gotovo motite. Razen treh policijskih uradnikov nihče ne ve, da sta Giardini in Strebinger ena in ista oseba. To stvar sem šele jaz dognal s pomočjo vašega očeta. Torej v časopisu niste izvedeli, da je Giardini v mestu.

— Mislila sem, je odgovorila baronica, ne da bi se vznemirila, na umor. O umoru sem čitala v časopisu i oče mi je povedal, kdo je umorjen.

— Ne zamerite, toda tudi to bo težko mogoče. Vaš mir, vaši jasni in preišljeni odgovori kažejo, da ne tičite pod vtiskom strašne novice, ki ste jo šele pred dobro uro čuli. Prosim vas torej, povejte mi točne, Kako ste izvedeli o umoru Giardinija?

Meta je uvidela, da se je zapela z nepremišljenim odgovorom. Zašla je tako v težek položaj, iz katerega se ni mogla izmotati.

— Tako je, kakor sem rekla. Kako morete soditi, kako je name poročilo vplivalo? Saj vendar nič ne poznate. Vam so neznane vse okolnosti, ki bi mogle name delovati. Kaj veste o mojem duševnem življenju? Dolgo je že tega, kar sva se z Giardinijem zadnjič videla.

— Vse prav, ali —

— Kdo vam pravi, da ga še ljubim? Ali ni mogoče, da bi ne bilo nič več zanj? Ali pa sem zadeta zdaj-le v dno srca? Morda divja v mojih prsih vihar, ki ga hočem, ali pa tudi moram prikriti? Kaj pa vi sploh veste?

— Več nego si vi mislite, baronica. Sicer bi me ne bilo danes v Benetkah, sicer bi ne govoril danes z vami.

Zadnjo besedo je krepko naglasil.

— Z menoj? Kaj pa mene vsa ta reč briga? Ali, gospod doktor! Premislite vendar! Če bi mi bil ta pogovor količkaj nevaren, bi vas kratkomalo ne bila sprejela. In še enostavneje: Odpotovala bi iz Benetk, predno bi se vam sanjalo.

— To bi ne šlo lahko. Moji ljudje vas že pet dni stražijo. To vam povem zato, da nebi morda po tem razgovoru kaj takega poizkusili.

Baronica je ostrmela.

— Kaj — naj — to — pomeni? Zakaj me stražijo policaji? Kaj hočete od mene?

Komisar je pomaknil stol bliže k baronici in ji gledal ostro v oči.

— Vedel bi rad, zakaj ste 13. januarja nenadoma odpotovali iz našega mesta. Kje je vaš rumeni avto? Zakaj ste pred svetom bolni, na skrivaj pa se sestajate v beznici onstran mostu Rialto s sumljivimi ljudmi? Zakaj ste dali včeraj onemu možu toliko svoto denarja? Zakaj hodite oblečeni kakor navadna predmestna deklina ponoči po Benetkah, zakaj — ne zamerite, včasih se vam ponesreči — igrate vlogo služkinje in odklanjate moje spremstvo, češ da bi vam to pri vaši gospodi škodovalo? Pred vsem pa bi rad slišal, kje ste bili 12. januarja med poldeveto in polenajsto uro ponoči?

Naši vojaki ob Dnjestru sekajo led, da morejo do vode.

— In čemu bi radi vse to vedeli? je vprašala baronica. Ustne so ji trepetale in svoje oči je umaknila ostrim komisarjevim pogledom.

Komisar si je naglo ogledal prostor. Samo ena vrata so bila in sicer za njegovim hrbtom. Vstal je in rekel ukazujoče:

— Ker ste zelo osumljeni, da ste se udeležili umora na Dorotejini cesti.

Metin obraz je bil blede kakor zid.

Skočila je kvišku in strmela par hipov v komisarja. Nato je padla v naslonjač, zakrila z rokami obraz in pričela krčevito jokati.

Deset minut je minilo, predno se je mogla baronica obvladati. Parkrat se je zdelo, da hoče govoriti. Končno si je vendar opomogla toliko, da je rekla:

— Kar pravite... je grozno... Jaz... da bi bila pomagala Giardinija... umoriti?... Njega, ljubega mladostnega prijatelja... nežnega druga mojih otroških let?... To da sem zakrivila? Kdo si je izmislil to blaznost? Kdo? Kdo?

Komisar je izprevidel, da tako ž njo hičesar ne opravi. Treba jo je bilo pred vsem pomiriti.

— Prosim vas, baronica, ne razburjajte se. Mogoče je kriva čudna zamotanost stvari, da so oblasti ravno vas osumile. Treba je, da mi odgovorite le na nekaj vprašanj in sumničenje takoj samo od sebe razpade. Zato pa je treba mirnega prevdarka.

Baronica se je naslonila nazaj. Glava ji je padla na prsi.

— Prosim, dajte mi tisti zavojček z mizice, je kazala in prosila.

Komisar ji je ustregel. Pogledal je napis, ki se je glasil: brom.

Baronica je vzela s tresočimi prsti dva praška. Nato je rekla:

— Prosim, molčite par minut.

Pomaknila se je nazaj v kot, zaprla oči in obmirovala.

Dr. Martinič je imel zdaj čas premišljati.

Gospa se mu je smilila, toda kaj naj napravi? Najhušega ji še ni povedal, a povedati ji mora, če hoče kaj doseči. Izdala pa se je s svojim govorenjem sama. Jasno je, da je v zvezi o hudodelstvu in da se trudi na vso moč, kako bi to prikrila.

(Dalje prihodnjič.)

Maloruske ali ukrajinske ženske pomagajo pri gradnji novih strelnih utrdb za Dnjestrom.

Rimljani meseca marca tekočega leta.

Te dni je zlomila hrabra Borojevičeva armada že 5. laško ofenzivo in pri Tolminu vdrla celo naprej. Lahki so vedno iznova grozno tepeni, v parlamentu se vrše škandali, poslanci razsajajo in ljuto napadajo vlado, Salandra in njegovi ministri se le še težko drže. Vse kaže, da bo vojna z Lahi kmalu končana s sijajno našo zmago. A kako je v Rimu? Strah pred ogleduhi in izdajalci tekom vojne ni ponehal, marveč se je še raje povečal ter meji na smešnost.

Kot ena glavnih znamenitosti se mi je takoj pokazalo prebivalstvo samo v svoji naravnosti samopašni vojni nervoznosti, nemiru in presenitljivi lahkovernosti. Najfantastičnejša govornica se takoj razširi in dogajajo se neverjetni slučajji. Tako se ponavlja tu z neomajljivo gotovostjo trditev, da »Nemci

zastupljajo vodnjake«. Na Piazza Navona so prijeli »avstrijskega vohuna« v trenutku, ko je hotel zastupiti vodo v velikem Berninijevem vodnjaku s kolernimi bacili; pa se je pokazalo, da je bil to miren holandski potnik, ki je bil zatopljen v ogledovanje kipov. Vsak dan se dogajajo enako težke zmotne proti laškim častivrednim državljanom. Neki star rimski notar, velik patriot in za nameček še član Narodnega društva, se je vrnil iz Vincenze in na Piazza Colonna pripovedoval nekemu prijatelju, kaj je bil videl v vojnem ozemlju. Neki mimoidoči gospod je ujel narobe par besed, smatral pripovedalca za ogleduha, hotel rešiti domovino in sklical skupaj ljudi. V hipu je navalila na notarja kopica ljudi, ga težko ranila in podrla na tla. Prebivalstvo je popolnoma izgubilo glavo in oba spola se dasta zapeljati do krutosti in surovosti. Vsakdo sluti v svojem bližnjiku izdajalca ter verjame največje neumnosti.

Življenje na ulicah je v splošnem tako živahno kakor navadno v mirnih časih; na Korzu se gneteje ljudje kakor vedno zaposleni ali pohajkujoči, izložbena okna so sijajno razsvetljena in velike kavarne, so prenapolnjene. Toda za to zunanjo sliko se vendar skrivajo znatne izpremembe. Mala trgovina je uničena, pa tudi velike tvrdke so težko trpele. Na Piazza Venezia pred nedovršenim narodnim spomenikom je vedno živahno vrvenje; na bele stopnice »Oltarja domovine« polagajo cvetlice in vence za padle.

V izložbenih oknih na Korzu, via Nazionale, na trgih in cestah so vsepovsod razstavljene slike d' Annunzia, Garibaldija, kralja in kraljice, ministrov in generalov, k temu razglednice s Trstom, Gorico in Tridentom, sploh vse, kar more služiti v podžiganje šovinističnega duha med prebivalstvom. Knjigarne so prenapolnjene z vojnimi spisi, povsodi ti kriče naslovi: »Zmagati moramo!« »Ilustrirana vojna«, »Odgovornost Avstrije za svetovno vojno«, Izdajstvo Bolgarije, »Vun z barbari«.

Zasmehljive razglednice in karikature morajo služiti v podpihovanje in slepitev ljudstva ter se vsiljujejo ob vsakem koraku. Sicer so pa ti proizvodi naravnost odvrtno trapasti in neokusni; Nemci, Avstrijci, Turki

Vojaška kuhinja tik za našo soško fronto.

in Bolgari se na vse mogoče načine sramote in smešijo, njihovi vladarji surovo psujejo. Na nekaterih razglednicah so naslikane avstrijske čete boste in oblečene v cunje, namesto pušk so oborožene z gorjačami. Velikansko gredo v denar tudi ovratne igle z d' Annunzijevo sliko, ki so baje narejene iz uplenjenih sovražnih topov. V kinih se

ruskih barvah, okna krase svežnji zastavic in s trakovi v narodnih barvah je okrašeno blago v izložbenih oknih. Tovarne za čevlje, modne predmete in perilo nudijo začudenim kupovalcem alpinske čevlje, bersaglierske klobuke, ovratnice s savojskem križem, Garibaldijeve žepne robce in z rdečim križem okrašene denarnice, mape, beležnice itd.

baldijevo himno ali tripolitansko pesem, da odmeva na cesto, imenitne kočije, v katerih se vozijo smejoč se parfimirane dame v Villa Borghese, prenapolnjena gledališča in vihrajoče zastave — ali se vse to res spodobi za prestolnico države, ki je zapletena v težko vojno, katere meje ogrožene, katere sinovi trumoma padajo na bojišču? Prizor, ki vzbuja

Iz starih bicantinskih cerkev v Solunu: Zgoraj na desni in levi zanimivi mramornati stebri cerkve sv. Demetrija. — V sredi aspis iste cerkve. — Spodaj na levi: cerkev sv. apostolov iz 11. veka; na desni mramornati stebri mešite Eski Djuma, zgrajene iz laškega mramorja.

na sleparski način slave junaštva italijanske armade in njenih zaveznikov. Na vsakem sporedu je težko pričakovana točka z nezogibnimi avstrijskimi ujetniki; tedaj nastane prenapolnjeno gledišče kletka divjih zveri, orijo se sto- in stoglasni kriki: »Smrt Avstrijem! Dol z barbari!«

Rim se zdi kakor nakiten za neminljivo slavlje. Na glavnih cestah se vijejo dolge zastave v italijanskih, francoskih, angleških in

Razsipna poraba zastav, barv in cvetic, s katerimi krase bogatini svoje balkone, dajejo mestu sijajno slavnostno lice; zdi se, kakor bogata dama, ki vsak dan slavi vesel dogodek in radost se zrcali v očeh sprehajalcev na glavnih cestah.

Ti ljudje s smehljajem na ustnicah, te dame v svitlih oblačilih, množice, ki se ne prestando gnatejo po kavarnah in gostilnah, orkestri, ki igrajo kraljevo koračnico, Gari-

začudenje in žalost! Lahi slepe sami sebe! Svojo vest tolažijo in svoj strah zakrivajo, a resnico ve vsa Evropa: Lahi so tepeni!

Tirolci in Tirolke.

Slovenski fantje spoznajo zdaj tudi Tirolce in njih deželo. Minoli mesec, ko se je vozilo po Tirolskem nekaj naših čet, je bil

železniški promet močno oviran preko neskončnega hribovja, in na tisoče ljudi z lopatami v rokah je čistilo snežne zamete z železničnih tračnic.

Sneg so čistile večinoma ženske v moški obleki. To so vam »fantje« ta tirolska dekleta! Oblečena so bila v popolni fantovski obleki. Moški klobuk na glavi, za klobukom šop cvetic, potem moški telovnik, jopo, hlače in — gamaše iz usnja. Lasje so skriti v klobuk. Od daleč smo mislili, da so moški in smo se čudili, da je še toliko mladih in krepkih ljudi doma, med tem ko so pri nas le redki zdravi in mladi fantje doma ostali. Šele ko smo bližje prišli, smo opazili, da so to dekleta. Kako se vse izpreminja! Vojska bo vse na glavo postavila.

Tirolska je lepa. Krasni romantični hribovski velikani se dvigujejo proti nebu. Strmine in pečine štrlijo kvišku, koder gotovo še ni prestopila človeška noga. In najvišje gore so ob laški meji ter branijo Lahom na tirolska tla. Vse te gore so danes močno utrjene.

Tirolci so postrežljivi ljudje. Tujca lepo sprejmejo in ga tudi postrežejo. Komaj smo prišli v občino in se nastanili v raznih kmečkih hišah, so že prinesli vina in žganja. Vojake imajo radi. Posestniku, pri katerem sem na stanovanju, je tudi padel sin edinec. V spomin padlemu edincu je dal oče napraviti diplomu, na kateri je naslikan grob padlega, spodaj je njegova fotografija. V sredini pa je natiskana lepa pesem sinu junaku.

Tirolci so pobožni. To pričajo lepe cerkvene zgradbe s krasnimi visokimi in špičastimi stolpi. A ne samo to priča o pobožnosti Tirolcev, ampak tudi cerkve so polne vernega ljudstva posebno ob nedeljah in praznikih.

Tirolci so bradati možje, in tudi mlajši se večinoma ne brijejo. Vinoreja je na južnem Tirolskem močno razvita. Vinogradi se razprostirajo visoko naokoli kar nese človeško oko. Obdelovanje pa je drugačno kakor pri nas. Tu zavzemajo prvo mesto veliki »latniki«, ki so vsi z žicami prevlečeni. »Latniki« so 1 do 2 metra visoki, sprdej višji, zadaj nižji. Obdelovanje je res uzorno in lepo. Glavni pridelek na južnem Tirolskem je vino, belo in črno. Črna vina so bolj šibka, med tem ko so bela tirolska vina izvrstna in se dajo meriti z našimi domačimi.

Tudi napredni so Tirolci. N. pr. zadružništvo je še precej razvito. Skoraj v vsaki večji občini imajo zadružno vinsko klet.

Iz besarabske vasi: Tri maloruske ali ukrajinske lepotice.

Vino se toči v gostilnah po 1 K 28 v. liter. Liter mleka stane 20 v. Kruha pa tudi primanjkuje.

Cena tirolskemu belemu vinu je danes 110 K hektoliter, črnemu 80 do 90 K hektoliter. Sicer je vino večinoma že prodano.

Na jugu je močno razvita tudi sadjereja. Posebno jabolk je tu mnogo. Pred menoj v priprosti kmečki sobi leže jabolka kakor pest debela, sama maslenka. Izvrsten sad!

Živinoreja je tudi močno razvita. Govedoreja posebno zavzema prvo mesto. Krasni goveji hlevi, najmodernejši zgrajeni, z vodo in elektriko, so skoro po celem južnem Tirolskem.

Posebno električna moč je na Tirolskem precej izrabljena. Vse kmečke hiše, koder je napeljana elektrika, imajo tudi slamoreznicu na električno gonilno silo. Kmet plača od vsake električne žarnice 8 K. na leto.

Cela obširna dolina med Bocnom in Meranom je preprežena z električno razsvetljavo, ki je napeljana tudi v visoko gorovje. Pač praktična naprava! To kaže, da bi se tudi v naših deželah, koder je dovolj

vodne moči, dalo izvesti tako prekornostno gospodarsko podjetje, ki bi povzdignilo blagostanje občin.

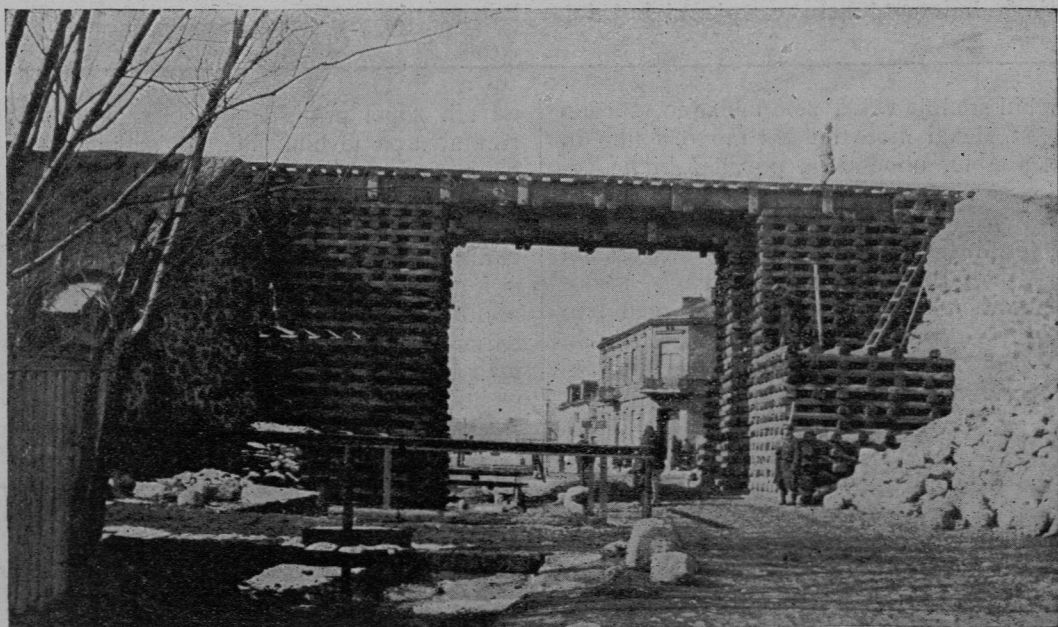
Tako bodo naši fantje in možje videli na Tirolskem marsikaj lepega, kar bi se moglo posnemati. Slovenci vidijo, da še niso na višku napredka in moderne kulture, zato naj se uče! Po vojni moramo hitro napredovati, da ne zaostanemo za drugimi deželami.

Vojni psi.

V sedanji vojni so se psi v sanitetni službi na bojnem polju prav izvrstno obnesli. Nemško vojno ministrstvo je zato postavilo v službo še 1400 izučenihi psov s posebnimi vodniki. Neki vodnik poroča:

Ob 7. zvečer smo odrinili na bojišče, kjer so nas naši ranjeni tovariši težko in hrepeneče pričakovali. Izvedeli smo, da je bil sovražnik za 3 do 4 kilometre vržen nazaj. Bila je temna, neprijazna noč, gosta megla nad gozdom in poljem; čez cesto so ležala drevesca in v gozdu je ležalo drevje vse navskriž; od strani smo dobivali sovražni ogenj. Sedaj pa naprej, da prinesemo pomoč našim ubogim tovarišem. »Išči!« In že so psi planili naprej, mi pa kolikor mogoče hitro za njimi, da bi živali ne lajale predolgo kajti sovražne postojanke so bile blizu. Ni trajalo dolgo, ko smo zaslišali lajanje. Hiteli smo v ono smer in kmalu nam priteko nasproti naši psi. Šli smo z njimi naprej in kmalu našli ranjenca, ki je ječal in se hvaležno oziral na psa in nas. »Pomagaj, tovariš! Žejem sem!« Poživil smo reveža s kavo in poklicali nosače, da so ga odnesli. Komaj smo odpravili tega, se je že zopet oglasilo lajanje. In tako je šlo naprej vso noč. S pomočjo psov smo rešili to noč 14 ranjencev, ki bi jih drugače saniteta nikdar ne bila našla in bi bili ostali prepuščeni strašni usodi počasne smrti v popolni zapuščenosti.

Drugo poročilo z vzhodnega bojišča se glasi: Bilo je ponoči pri Rz... na Ruskem Poljskem. V... lovskem bataljonu so že 24 ur pogrešali tri možje. Dobil sem povelje, da jih grem s svojim psom iskat. Treba je bilo preiskati bojno polje prejšnjega dne, ki je ležalo pred ruskimi strelskimi jarki. Zato

Železniški most, ki so ga zgradili naši pionirji iz samih železniških pragov v Galiciji.

je bilo moči iti na delo le ponoči. Ob pol 7. zvečer sem odrinil z narednikom, 12 možmi, s tremi nosilci in s psom »Sternom«. Vse tri pogrešance smo po zaslugi našega psa našli. Vrhu tega je pa »Stern« imel to noč še drug, prav poseben uspeh. Našli smo še tri druge vojake od . . . polka, ki so ležali tu brez pomoči že celih 36 ur. Ko smo se s svojimi nosili že drugič vračali, je pes nekod dolga časa izostal. Vedel se da divjačine ne zasleduje več in si radi tega nisem delal skrbi. Nenadoma zaslišim v daljavi ostro lalanje. Z narednikom hitiva v ono smer in najdeva psa ob nekem ranjencu. Bil je podčastnik F. T. od . . . pešpolka. Dobil je strel v obe stegni ter je že tri dni ležal brez pomoči. Mož je bil rešitve tako vesel, da je psa objel.

Tudi naša dva vojna psa »Flock« in »Falk« sta se v sedanji vojni na severnem

neka patrolja še pred dvema urama javila, da je v jarku močan sovražnik. V razdalji kakih 1500 korakov smo pa zasledili bežečo sovražno patroljo treh mož. Spustil sem »Flocka« in v par minutah je spravil enega bežečih Rusov na tla ter smo ga ujeli. — 21. novembra smo dobili povelje, da poiščemo ranjence in razkropljene vojake, in res smo našli 60 mož. — »Flock« in »Falk« sta se posebno izkazala, kadar je bilo treba ponoči iskati ranjence. Mnogokrat smo opravljali službo v dežju krogel in šrapnelov. Tako smo na primer prispevši v D. pogrešili več mož. Dobil sem povelje iti nazaj in jih iskati; prostovoljno se mi je pridružil neki desetnik. V najhujšem ognju smo se pripognjeni ali pa po trebuhu plazili naprej in spravili na varno marsikaterega ranjenca.

Za vojno uporabo pa ni prikladen vsak pes in tudi vsaka pasma ne. Vojaški pes

posel so posebno sposobni lovski psi in njim sorodne pasme. Poleg tega se pa rabi pse tudi za sanitetno službo. Psi iščejo med bojem in po boju, posebno ponoči, ko se bojišče razsvetli z metalci svitlobe, v gozdnatem, kitem in malo preglednem ozemlju; često nosijo tudi okrepčila s seboj. Za izobrazbo takih psov so se porabile različne metode: Ko najde pes ranjenca, se vleže poleg njega ter laja toliko časa, dokler ne pridejo sanitetjci, ali pa aprotira kak kos njegove obleke ali kak drug predmet ter s tem opozori, da še leži ranjenec na bojišču.

V armadah raznih držav so napravili vsakovrstne poizkuse in vaje s psi, a psi so daleko nadkriljevali kolesarje in jezdece.

Lansko leto se je vršila v Zvorniku vaja s 150 vojnimi psi iz Bosne in Hercegovine. Psi so prenašali povelja 2 do 3 ure hoda daleč dislociranim oddelkom v gorovju in so

Ruska carica in njena hči na posetu v vojaški bolnici v Petrogradu

bojišču zelo izkazala. Njun vodnik, pesorejec Jožef Wagner, poroča o njunih uspehih:

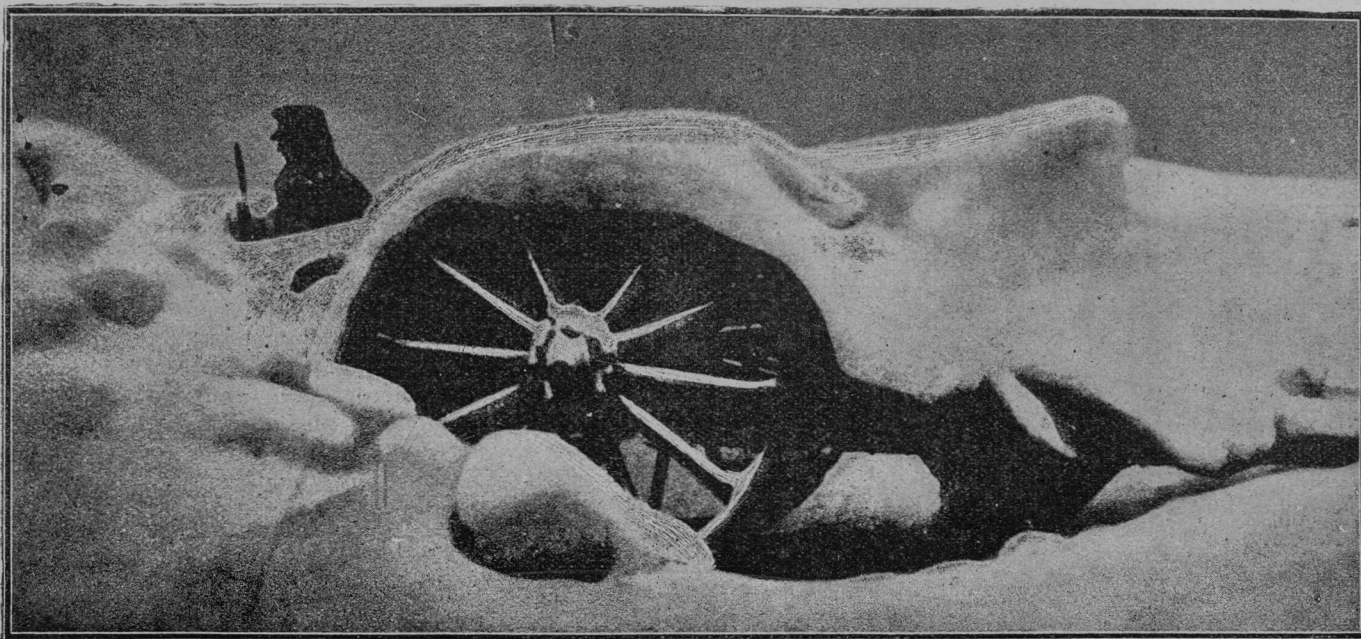
O priliki nočnega patroljiranja v gozdu pri M. sta psa nenadoma dvignila nosova, potem pa odhitela v goščavo. Šli smo za njima in našli skrit ruski častniški plašč, sabljo in dva revolverja; to so bile prve naše vojne trofeje. — Dne 22. septembra so mi prideli 56 mož močnemu orožniškemu oddelku. Dne 2. oktobra smo bili na patrolji, jaz s psoma spredaj. Nenadoma nekdo šestkrat ustrelil proti meni, ne da bi bil mogel dognati, kje sovražnik stoji. Tedaj sem spustil svoja psa, ki sta v hipu zdirjala in se vrgla na ruskega infanterista, ki je bil odal strele. Spravila sta ga na tla, tako da smo ga lahko ujeli. — Drugič smo dobili povelje opazovati neko sovražnikovo kritje in dognati sovražnikovo moč. Ko smo se približali na kakih 1000 korakov, smo poslali pred sabo psa, ki sta pred kritjem popolnoma mirno obstala — dokaz, da je bil jarek prazen, dasi je bila

mora biti srednje velik, zelo nadarjen, skrbno odgojen, delati mora kolikor mogoče tiho in zanesljivo ter ubogati na povelja, ki ne vzbujajo pozornosti, biti mora nepodkupljiv, zanesljiv, čuječ in vztrajen. Za vojne namene so najprikladnejši psi ptičarji, kodri, ovčarski psi »Scotch collie«. Nemški predpis priporoča le ptičarja in ovčarske pse, med tem ko se na Erancoskem rabijo tudi kodri, braki in terierji. Za dresuro teh psov sta si pridobila posebnih zaslug na Francoskem poročnik Justin, v Avstriji pa živalski slikar Ivan Bongartz.

Pri vajah v miru vodi vodnik pse privezane na vrvici, prideljeni so prednjim stražam, ki opravljajo varnostno službo v nepreglednem terenu. Pes opozori stražo, ako se bliža kaj nevarnega, preden straža to sama opazi. Važna obvestila pošilja predstraža potom psov poljskim stražam. Čete, ki preiskujejo, ali se v terenu nahaja sovražnik, razpošiljajo pse, ki teren preiščejo. Za tak

od teh zopet prinašali poročila. — Posebno zanimiva pa je bila vaja, ki se je vršila na neki razstavi vojnih psov. Podčastniška patrolja je bila poslana nasproti sovražniku v daljavi poldruga kilometra od svoje kompanije. Psi so prenašali poročila med patroljo in kompanijo navzlic hudi vročini tekom dveh minut, en pes je pretekel to razdaljo celo v eni minuti. Nato se je patrolja umaknila nazaj pred prihajajočim sovražnikom, kompanija pa je otvorila ogenj. Pri tej priliki so uporabili pse, da so prinašali strelcem sveže streljivo. Vsak pes je nosil 250 ostrih ali 380 slepih patron ter je šel ob celi strelski črti, tako da si je mogel vsak vojak izpopolniti svojo municijo. Kompanija je vrgla sovražnika nazaj, nakar so bili psi razposlani, da so iskali ranjence. Psi so to nalogo rešili na razne načine: eden je lajal toliko časa pri ranjencu, dokler niso prišli sanitetjci, drugi je tekel k svojemu vodniku ter ga z lajanjem opozoril, da je našel ranjenca, tretji pa je

Zasnežena topniška baterija na Ruskem.

prinesel celo kos ranjenčeve obleke in s tem opozoril svojega vodnika. Uspehi vseh psov so pri tej vaji daleko prekosili vse pričakovanje, posebno ker so bili psi prideljeni popolnoma tuji četi, in se je vaja vršila na težavnem ozemlju, ki je bilo vse prekrizano s poti.

Vojna in gledišče.

Slovenci smo danes brez gledišča: umrlo je v Ljubljani, v Trstu, Mariboru in Celju. Le v Jesenicah in tuptam se vrši še kaka posamezna predstava. Vojna nam je vzela vse igralce pod puško, ali pa so odšli na Hrvaško, kjer so boljše razmere. V Ljubljani igra danes, v dobi vojne, zopet le nemška drama, ki uprizarja skoraj same 10—30 let stare igre, v deželnem gledališču pa je — kino Central...

Zanimivo je, kaj je napisal nem. štajerski pisatelj Peter Rosegger o sedanjem gledališču:

»Zunaj na mejah države pokajo topovi, doma pa so gledišča polna gledalcev. Tako mora biti. Človek se mora raztresati, zabavati, če že ne vzpodbujati se v teh težkih časih.

Kaj vse pa igrajo po gledališčih? Vse razne stvari. Včasih kaj umetalnega, kar diha vzvišeno, plemenito, srce blažeče življenje. Toda to je bolj redko, ker prazne lože in sedeži so mrtvi gledalci, za katere načeloma ne igrajo, tem manj, ker nič ne plačajo. Zato treba, da se stopi nižje k ljudem in njih željam. Ljubimske stvari in sicer prav vsakdanje vrste, te vedno vlečejo; tega ljudje nimajo nikoli dovolj. In gledališni pisatelji sploh tudi drugega več ne zamislijo. Škoda! Seveda se mora pečati tudi umetnost z ljubeznijo, to je zanj snov najbolj uporabna. Toda vedno pisati le o vsakdanji nezvesti ljubavi in nič drugega — to se človeku gabi. Toda kaj hočemo, ljudje se zabavajo in — nekaj nauče.

Mislili smo, da se bodo ljudje v tej povodnji sile in nesreče zatekli na otok blaženih, v domovje idealov, kjer se nahajajo požrtvovalni očiščeni junaki. Zunaj na Nemškem hočejo dostojnih iger, tam zdaj tudi izbirajo, vsaj v boljših gledališčih, boljše stvari; pri nas smo še daleč od tega. Tu intam poskusi kak gledališni ravnatelj, a gledišče je prazno. Zato pride na vrsto realnost, resničnost — pod temi frazami pa se skriva nizkotnost, umazanost, šund — in gledišče je natlačeno polno. Najrajše imajo ljudje prešestne zgodbe, prav kakor to ugaja našim sovražnikom na zahodu, in s sladkim smehljajem odgrne Muza vse zastore. — To ugaja gospodi, ki je med njo posebno veliko žensk. Toda ali naj tolažimo žene, ki se njih moške bore v armadi? »Ne, jaz raje vidim prešestvo, nego ga storim«, je dejala duhovita žena, ki jo je pa sosed povprašal, kaj je za poštenega človeka tako posebno vabljivega pri prešestvu.

Tolikokrat se govori o okusu in taktu občinstva. Kje je? Množice najrajše kupujejo grehe. In gledišče mora donášati denar. Tudi kritika se je z malimi izjemami že davno odvadila pohujševati se nad gledališnimi nedostojnostmi. Cenzura seveda iz slabe igre ne more spraviti zlodja skupaj. Morda mi kdo ugovarja, da bi rad iz gledališča napravil zavod za moralno pridiganje. Ne, pridige prepustim prižnici v cerkvi. Gledišče pa vendar ni za nizkotno zabavanje. Saj toliko bi rad, da bi je cenili, kakor so to storili naši klasiki, da bi se lepota praznovala. Odkazali so grehu, krivdi pa tudi kreposti svoje mesto. Kaznujoča satira in oživljajoč humor sta imela na odru svojo domovinsko pravico. V tem smislu je bilo gledišče, ki mu je na razpolago toliko nazoril, važen vzgojitelj naroda.

Gledišče — svetišče idealov je sedaj — trgovska hiša. To stoji, da se svinjarije nikjer v tako prikupni svetlobi ne kažejo, nego v gledališču.

Drzne moje besede vam ne ugajajo? To

ni nobena nesreča, a to je nesreča, da ne bodo nič pomagale. — Toda če že grajaš, moraš tudi vedeti svetovati. Gledišče nikoli ne sme biti kupčijsko podjetje, država naj ga smatra za kulturno mesto. (Torej naj ga denarno podpira! Brez zadostne denarne podpore mora vsako gledališče skrbeti za — kupčijo, sicer propade! Opomba prevajalca). Kritika naj o slabem ne dela senzacije, pač pa naj pospešuje razvoj umetnosti, ki življenje sladi, človeka plemeniti.

Vsem umetniškim krogom celega sveta pa bi zopet pripomnil, da nima nobene vrednosti umetnost, ki ni lepša nego je življenje.

Vojno zlo

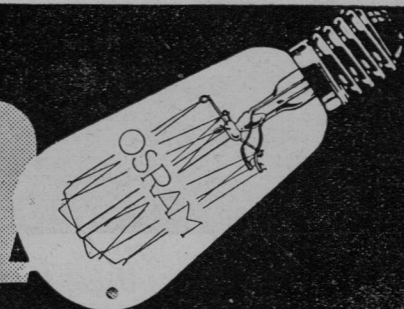
pod katerim trpi mnogo naših junakov na polju, je revmatizem ki ga je lahko dobiti v vlažnih strelskih jarkih. Toda revmatične bolečine so kmalu odstranjene, ako vporabljam belečine blažeči Elsa-fluid, ki ga tudi pri bolečinah v tilniku, pri bodljajih in pri trganju ne moremo pogrešati. 12 steklenic za samo 6 kron pošlje poštnine prosto lekar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 280, (Hrvatska). Fellerjevih odvajalnih kroglic z znamko »Elsa-kroglice« stane 6 škatelj poštnine prosto 4 krone 40 vinarjev.

Razne vesti.

Obnova poljskih cerkva. Na nedavno vršecem se shodu Obče enote poljskih umetnikov se je pretresalo vprašanje o umetniški obnovi porušenih ali poškodovanih cerkva v poljskih deželi, posebno kar se tiče okraska s podobami in sohami. Enota se je odločila za akcijo skozi in skozi umetniške obnove in je izdala razglas na poljsko duhovščino, v katerem je naznanila svojo voljo nesebično nuditi sredstva in prispevke, da se poljske hiše božje cerkveno-umetniško obnove. Z ozirom na omenjeno akcijo enote, ki šteje do 200 poljskih umetnikov doma in v inozemstvu, se upravičeno pričakuje, da bo obnova porušenih ali poškodovanih cerkva na Poljskem prinesla novo življenje poljski-cerkveni umetnosti in da bodo hrami božji, ki so bili žrtev sedanje vojske, ostali v novi, čisti in še v sijajnejši lepoti.

Madžari in Jadransko morje. V Budimpešti se je ustanovilo pod predstvom dvornega svetnika Havasza posebno društvo, ki hoče podpirati madžarske interese ob jadranski obali in skrbeti zlasti za čim najožje gospodarske stike z Dalmacijo. Društvo je kupilo lepo knjižnico bivšega podobnega avstrijskega »dalmatinskega udruženja« na Dunaju ter je izbralo posebno naučno sekcijo, ki naj skrbi, da se bo v madžarskih šola v bodoče posvečala posebna pažnja razmeram na morju in v primorskih deželah.

Osrain

Vojni kruh — v Novem Yorku.

Kakor se poroča iz Novega Yorka, listom, se Amerikanci interesirajo za naš vojni kruh. Amerikanski listi pišejo: Nemški vojni kruh, je našel pot tudi v Ameriko. Pečejo ga tu nekateri peki natančno po predpisu, in občinstvo ga kupuje prav kakor samo sladčico. Po nekaterih hišah ga imajo vedno na mizi. Splošno se pa ne kupuje, ker stane hlebček 25 centov, dočim kupiš toliko navadnega kruha za 10 centov.

Nove zimske vojske ne bo? Sotrudnik »Az Esta« je obiskal pariško zbornico. Govoril je tudi z ministr. predsednikom Briandom, ki je izjavil, da je položaj pri Verdunu zadovoljiv. Italijanski poslanci in visoki častniki so izjavili, da ne pričakujejo nove vojske pozimi. Ko je vprašal če mislijo Francozi še vedno na osvojitve Alzacije in Lorene, so večinoma majali z rameni, mesto da bi odgovarjali. Poseben mir ni mogoč. Izključeno pa ni, da se sklene kmalu skupen mir. Tudi med vodilnimi Parižani so ljudje, ki tako sodijo med njimi tudi finančni minister Ribot.

Orjaški douaumontski top. Neki danski poročevalec, ki je svoj čas obiskal francosko fronto pri Verdunu, poroča sedaj med drugim: Dospeli smo na prvi cilj svojega izleta. To je neko mesto med Vauxjem in Douaumontom, južno od fronte pri Oruesu. Ker so Nemci sedaj osvojili utrbo Douaumont, morem mesto približno navesti; kajti mislim, da je top ali že davno uničen, osvojen ali odpeljan. Kakšnega truda je bilo treba za odpeljavo! Pod nekim gričkom v neke vrste gramozni jami, v kateri je tuintam raslo grmovje, so zgradili Francozi topovsko postojanko. To ni bila navadna majhna topovska igrača, marveč nestvor, prvotno namenjen za dreadnought, največji top, ki sem ga kdaj videl. Če se prav spominjam, je bil 15 metrov dolg in prostor za naboj je imel poldrug meter premera. Vsak pozamezni strel je stal 1000 frankov in dotlej je bil top oddal 350 streliv. Cela topovska postojanka je bila zanimiva. Top je stal na solidnem betonskem temelju ter je bil skrbno zavrt v mogočen dežni plašč. Čez je bila zgrajena hiša s cementnimi zidovi, katere streha je bila pokrita z vejevjem in listjem, tako da se je morala zdeti hiša letalcu v zračnih višinah kakor gm. Cela hiša je stala na tračnicah ter se je mogla tekom malo minut pre-

Maloruska ali ukrajinska kmetica z otrokom.

peljati drugam. Krog te topovske postojanke so bili napravljeni mogočni okopi iz vreč s peskom iz cementa. Ozki podzemski rovi so vodili v notranjost velikih, skrbno cementiranih jam, ki so se sinje svetlikale; tu so bile naložene za moža visoke granate po 1000 frankov ena. Tudi izstrelki so bili pokriti z vejevjem. Krog 50 mornarjev je imelo opravka s pošastjo. Ti orjaški topovi, nekaj milj za fronto, so pomenili za brambo Verduna več nego njegove slovite utrbe.

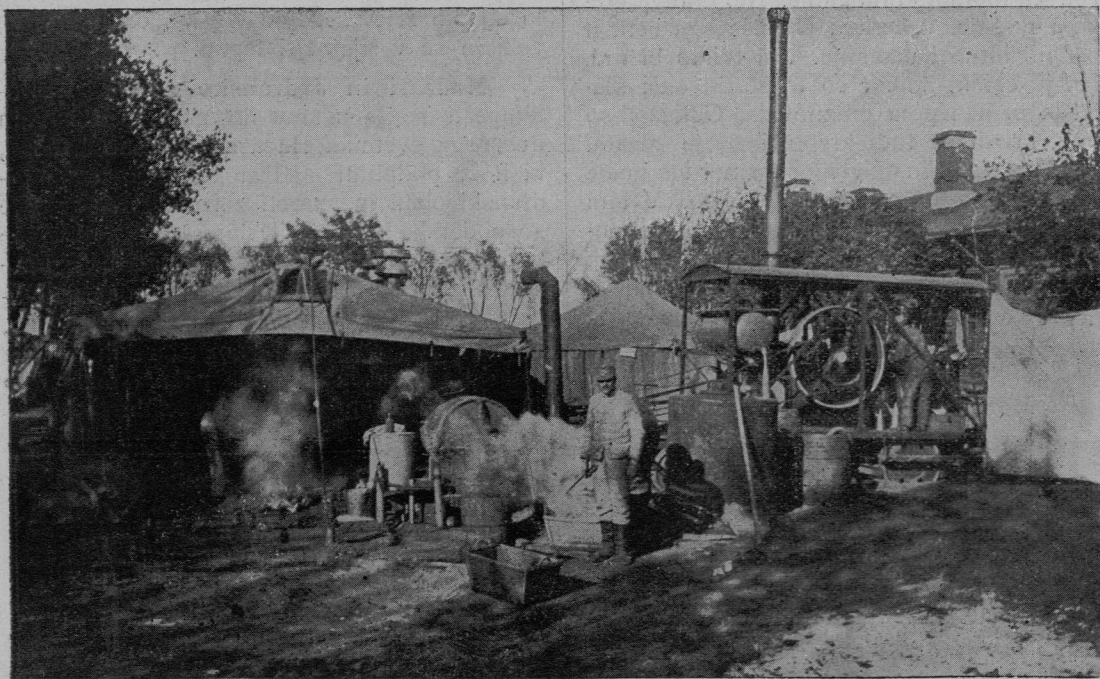
Novi francoski težki topovi. Francozi so morali takoj začetkom vojne spoznati, da s svojo artilerijo zaostajajo za Nemčijo in Avstrijo. Sicer so se Francozi tekom vojne zelo trudili, da bi izpopolnili svojo težko artilerijo in se jim je to v gotovi meri tudi

posrečilo. Toda osrednjih velesil še davno niso dosegli in jih tudi ne bodo. Začetkom vojne so razpolagali Francozi za boj na odprtem bojišču samo s 15 cm Remailhovo havbico, ki je sicer, kar se tiče strelne daljave in učinka, precej podobna nemški 15 cm havbici, a je radi svoje velike teže malo primerna za premikanje. Tvrška Schneider - Creuzot je lanskega leta dobavila večje število težkih poljskih topov in možnarjev najnovejšega sestava, Predvsem dva ploskotirna topova: 10.5 cm in 15 cm top. Izstrelak prvega tehta 19 kg in nese 11½ km daleč; izstrelak druga tehta 40 kg. in streljaj 12½ km. Oba topa odgovarjata vsem zahtevam novobodobnega ploskotirnega topa, tembolj ker je tudi brzina njunega ognja zelo velika, t. j. 10 do 12. ozir. 4 do 6 streliv minuto. Havbic je dobavil doslej Schneider tri vrste; 15 cm havbico za armado na odprtem bojišču, 15 cm oblegovalno havbico z nisko lafeto in havbico z visoko lafeto. 40 kg težki izstrelki imajo brzino 300 do 380 met. sekund ter nesejo 7800 do 8650 metrov daleč. Naših novih 15 cm havbic ti topovi ne dosegajo. Nasproti izvrstnim nemškim 21 cm možnarjem in našim 30.5 cm motornim baterijam je postavil Schneider-Creuzot 21, 24 in 28 cm možnarje najnovejše konstrukcije. Izstrelki teh možnarjev tehtajo 98, 140 in 275 kg ter nesejo 8600, 8400 in 8300 metrov daleč; brzina ognja znaša dva do tri strele v minuti. Koliko baterij teh novih topov imajo dosedaj Francozi, seveda ni znano. Razume se, da imajo Francozi tudi dokaj trdnjavske in obalne težke artiljerije, ki so jo kolikor le mogoče spravili na fronto.

Sokolsko geslo — geslo hrabrih vojakov. V celovškem »Miru« čitamo pismo z južnega bojišča, v katerem je med drugim rečeno: Sedim v neki slovenski telovadnici. Na steni je napisano: »V mislih domovina, v srcu pogum, v roki moč!... To je program slovenskih vojakov v boju nasproti zahrbtnim polentarjem.« Kakor je videti, spoznavajo sedaj tudi domači nasprotniki sokolstva moralčno silo sokolske ideje.

Koliko se porabi ostne žice. Ruska fronta meri 1200 kilometrov, nemška zapadna fronta 800, italijanska 700. Ako se ceni balkansko na 300 km (v resnici jih je rajši več), imamo skupaj 3000 kilometrov frontne dolžine. Za vsak korak zemlje na fronti (75 cm) se računa en sveženj žice, to je 100 metrov. Zakaj ne samo pred prvo postojanko, tudi pred drugo, tretjo se raztezajo deset do petnajstere ovire. Ako meri torej fronta osrednjih sil štiri milijone korakov, pomeni to enako število svežnjevev iztegnjene žice, torej 400 tisoč kilometrov. Poraba pri sovražniku iznaša po priliki baš toliko in skupaj znaša dolžina porabljene žice 800 tisoč kilometrov. Naša zemlja ob ravniku meri 400 tisoč kilometrov krog in krog; s to žico bi jo ovili torej lahko dvakrat na okolo. Pri tem pa niso niti uštete neštivilne utrbe v notranjosti, mostišča, obstranske utrbe in enake, ki niso neposredno na fronti. Lahko je tedaj umevno, da 40 orjaških tvornic v Ameriki ne izdeluje drugega kot ostno žico.

Iz Belgrada in Srbije. Te dni so na Kalimegdanu v Belgradu odstranili spomenik Karagjorgjevičev, ki je bil v ostalem močno poškodovan. Večkrat so vanj priletele granate. — Naše oblasti so odredile, da se poberejo v okupiranem ozemlju srbski grbi in štambilje z napisom »kralj srbski«. Uradne štambilje smejo rabiti v Srbiji edino le naše vojaške oblasti. — Od 6. marca je otvorjen v Srbiji privatni poštni in brzozjavni promet.

Vzorna vojaška pralnica, ki opere našim četam vsak dan za 1200 kg perila.

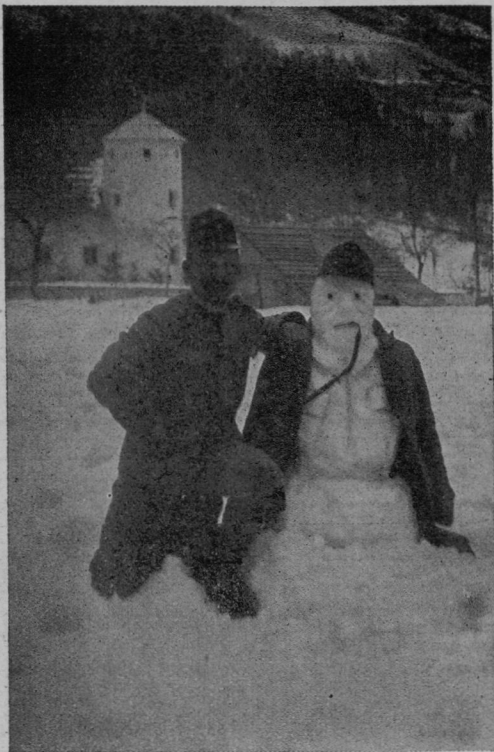

Brzojavke so dopuščene v nemškem, madžarskem in hrvaškem jeziku. Cirilica se ne sme rabiti. Pošta sprejema srbske dinarje po kurzu 50 vin. — Civilni gubernator je uvedel v okupacijskem ozemlju nekoliko monopolov predvsem za tobak in za alkohol. Izkoriščanje teh monopolov so prevzele razne budimpeštanske banke.

Prepovedane pisanke. Moravske deželna vlada je prepovedala barvanje jajc za velikonočne pisanke. Kakor znano, je ta običaj zlasti na Moravskem jako razširjen.

Kaznovana obrekovalka. Ivana Režek, kočarjeva žena v Vogljah, je užitkarico Marijo Zupanc pismeno pri okrajnem sodišču v Kranju ovadila, podtikovaje ji hudodelstvo razžalitve veličanstva. Sodišče je o stvari uvedlo poizvedovanje, ki je dognalo, da je cela stvar izmišljena in da je Režek to storila iz golega sovraštva proti Mariji Zupanc, kajti že preje enkrat ji je grozila, da ji bo že nekaj naredila, da bo zaprta. Pismo je dala pisati po svoji 11-letni hčerki Julijani, ki je priznala, da je drugi dan mati sama nesla pismo na pošto v Kranj. Obdolženka se izgovarja, da je bila v kritičnem času in naslednji dan tako od žganja pijana, da ni vedela, kaj da je delala. Sodišče ji je priznalo za kaznen 4 mesec eteške ječe.

Ruski časnikarji so bili, kakor javljajo berlinski listi, odpuščeni iz vojaške službe; vojno ministrstvo utemeljuje to svojo od-

Snežni tovariš.

redbo z izjavo, da je smatrati časopisje za važen del mobilizirane narodne sile in da

torej ne gre otežkočati dela časopisov s tem, da se jim odvzame urednike.

Novne znamke v okupirani Srbiji. Okupacijske oblasti so uvedle v Srbiji za privatni poštni promet znamke bosanske poštne uprave, na katerih je natiskana beseda »Serbien« s črnimi črkami.

Občinski davek na klavirje so uvedli v mestu Gnadsko na Pruskem. Za vsak klavir je plačati letno takso 20 mark, za vsak pianino 12 mark. Izvzeti so le instrumenti, ki služijo naučnim ali pa poklicnim svrham. Občina Gnadsko se nadeja, da bo imela iz obdačenja klavirjev prav lepe dohodke.

Vojni čevlji. Na Štajerskem so začeli izdelovati »vojne čevlje« namreč čevlje z lesenimi podplati. Najprej bodo s takimi čevlji preskrbeli šolsko mladino, potem pa jih bodo dobivali tudi odrasli. Če naša industrija ni v stanju, preskrbeti zadosti podplatov, je treba poseči po lesu. To je pa gotovo, da se vsaj glede usnja uganja brezvestno oduševstvo. Če lakomna baba primeša mleku nekaj vode in jo zasačijo, je kaznovana; to je prav in vedno nekoliko pomaga. A če se pogleda, kake kakovosti je sedaj usnje ki je morajo ljudje tako drago plačati, se človek nehote vpraša, zakaj se v tem oziru nič ne ukrene. To vendar ni ravno potrebno, da bi vsak usnjar postal milijonar.

IVAN JAX IN SIN

Ljubljana, Dunajska cesta 17.

priporoča svojo bogato zalogo šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen pouk v ve-
-zenju-
Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštne prosto.

Zdravniki priporočajo KAISERJEVE PRSNE KARAMELE

s „3 smrekami“.
kot izborna sredstvo zoper kašelj.
ki so se že nad 25 let najbolj obnesle.
Milijoni jih rabijo zoper

kašelj

kripavost, zasliženje, katara, bolni vrat, dušljivi kašelj, kakor tudi da se obvarujejo prehlajenja, torej so zelo dobrodošle vsakemu vojaku.

6100 notarsko poverjenih izpričeval zdravnikov in privatnikov jamči gotov uspeh. — Tek vzbujajoči fino okusni bonboni. Zavoj 20 in 40 v, škatlja 60 v se dobiva po vseh lekarnah in drožerijah.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojsko in po vojski svojo vrednost. Varno je toraj naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verižico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustrovan cenik vsakomur zastoj in poštne prosto. Naročite si ga z dopisnico takoj.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov zastoj. — Opozarjamo na današnji zadevni oglas „Srečkovnega zastopstva“ v Ljubljani.

Prehlajenja gola in vratu nas obvaruje izpiranje s Fellerjevim antiseptičnim, bolečine lajšujočim rastlinskim esenc-fluidom z znamko »Elsa-fluid.« 12 steklenic, poštne prosto stane samo 6 K pri lekarju E. V. Feller-ju, Stubica, Elsa-trg št. 280. (Hrvaška.) Nad 100.000 zahvalnih pisem. Priporočano po mnogih zdravnikih.

Poravnajte naročnino!

Vojno zavarovanje!

Kako preskrbi vojak svojce?

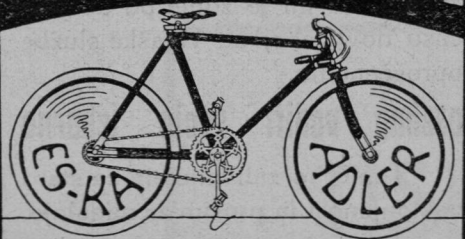
S sklenitvijo vojnega zavarovanja za dobo 1 leta brez vsaktere zdravniške preiskave. — To zavarovanje velja za vsak slučaj smrti tekom leta, tedaj tudi za smrt v vojni ali na posledicah taiste. — Če se vojak že nahaja na bojnem polju, sklene lahko zavarovanje od tam ali ga pa tudi brez njegove vednosti lahko zavarujejo svojci.

Odrezek izpolnite ter ga pošljite generalni zastop ces. kr. priv. zavarovalne družbe „Avstrijski Feniks“ v Ljubljani, sodna ulica 1. Brez da bi se kaj obvezali, dobite takoj brezplačno odgovor.

Odrezek.

1. Ime in naslov, ...
2. Leto rojstva, ...
3. Vojaško razmerje (če nadomestni rezervist ali črnovojnik) .....
4. Koliko plačam za enoletno vojno zavarovanje od K 1000— zavarovalneglavnice: .....

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

PREMOG

najboljše kakovosti
:: po dnevni cenah ::
na vagone ali vozove

F. & A. UHER
Ljubljana, Šelenburgova ul. št. 4.

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih treh otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem.

Spoštovanjem

Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.

V Pulju, 23. marca 1914.

Kašelj — bolane pljuča!!!

„Certosan“ prašek za ojačenje pljuč, svetovno slaveči izdelek bostonskega profesorja dr. Coole-ja, odstrani hitro in temeljito najtrdovratnejši kašelj, hripavost, težko dihanje, — ozdravi rapidno težkoče pri dihanju, katar pljučnih vrhov, zadržuje uničujoči upliv razjedajočih simptomov tuberkuloze ter obrača to zlo trpljenje na ozdravljenje, ker razkuži pljučna vlakna ter dela bacile neškodljive, s tem, da jih vapneni. Nadalje učinkuje na vsak način čudoviti zatolščujoče, ojačujoče in osvežujoče. Tisoči ozdravljenecv hvali ozdravljajoči, ojačujoči, zatolščujoči in življenje spasujoči pliv „Certosan-a“. Velika originalna steklenica „Certosan-a“ stane K 6.— Zahtevajte ga v lekarni. Ako ga ne dobite, naročajte od glavne zaloge: lekarna Josef v. Török, Budimpešta, VI., Kiraly-utca 12./105.

:: „Darujte za Rdeči križ!“ ::

:: Poravnajte naročnino! ::

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. Šarc lastnica Jadviga Šarc

nudi se priložnost k dobremu in cenemu nakupu

rjuh	srajce	odejnih rjuh
brisalk	hlače	blazin
brisačev	spalne srajce	pernatih blazin
prtov	„ jopice	pernic
prtičev	spodnja krila	žepnih rut
šifon	nogavice	zefir

Švicarska vezenina

PERILO

za gospode se izdeluje po meri.

Kdor hoče kaj
prodati ali kupiti,
kdor išče službe
ali pa uslužbenca,
kdor hoče kaj v
najem dati ali
vzeti, kdor išče
za svoje blago
odjemalcev i. t. d.
naj da oglas v
list „Tedske
Slike“ ker v
njem imajo ogla-
si najboljši uspeh.

Modistika
MINKA HORVAT

Ljubljana, stari trg 21.

priporoča cenjenim damam
svojo zelo povečano zalogo
damskih slavnikov in otro-
ških čepic.

Popravila najfneje in najceneje.

Maček & Komp.,

:: Franca Jožefa cesta 3 ::
LJUBLJANA.

ZALOGA IZGOTOVLJENIH
OBLEK, ZA GOSPODE
:: DEČKE IN OTROKE, ::
NAROČILA TUDI PO MERI.
SOLIDNA POSTREŽBA.
ZALOŽNIK C. KR. PRIV. JUŽ.
ŽELEZNICE.

Zdrava kri!

Kri je splošna redilna tekočina, iz koje dobiva život svoje redilne snovi. Ako nima kri zadostnih redilnih snovi, slabijo organi ter nastane cela veriga bolezni in trpljenja, ki nam greni življenje.

Ta zla veriga mora biti pretrgana

in to je mogoče samo na eni točki, namreč pri hranitvi krvi, pri zboljšanju krvi.

Spisal sem po dolgoletnem proučavanju knjigo, v koji beremo kako in na kak način se kri in sokovi popravljajo, kako se zboljša hranitev, kako se moremo bolezni ogniti ter jih odpravljati.

Popolnoma zastonj

pošljem ta dragoceni spis vsakemu, kdor mi piše zanj! Tudi dam vsakemu priliko, da se prepriča, na kak način je to mogoče, brez vinarjn izdatka. Toda pišite takoj!

Ekspedicija lekarne pri operi. Budimpešta VI. Oddelek 499.

Naznanilo.

Usojam si slav. občinstvu naznaniti, da mi je zopet po dolgem času dovoljeno, od vojaške službe oproščenemu,

osebno voditi svojo lekarno

Toplo se zahvaljujem za staro naklonjenost in prosim za nadaljnjo.

Pharm. mag.

Vinko Prochazka,
lekarnar,

LJUBLJANA,

Juričičev trg števil. 2.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

: Delniška glavica 8,000.000 kron. :

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 15. in 17. februarja 1916.

Cena za igralce prejšnjega razreda: $\frac{1}{2}$ srečka K 40.—, $\frac{1}{2}$ srečke K 20.—, $\frac{1}{4}$ srečke K 10.—, $\frac{1}{8}$ srečke K 5.—. — Cena za novovstopivše igralce:

$\frac{1}{2}$ srečka K 120.—, $\frac{1}{2}$ srečke K 60.—, $\frac{1}{4}$ srečke K 30.—, $\frac{1}{8}$ srečke K 15.—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

KMETSKA POSOJILNICA

R. Z. Z. N. Z.
obrestuje hranilne vloge po
Hranilnih vlog: dvajset milijonov. Popolnoma varno

4³ 0 | 4 0

LJUBLJANSKE OKOLICE

V LJUBLJANI.
brez vsakršnega odbitka
naložen denar. Rezervni zaklad: nad 900.000.

Najbolje darilo trpečemu vojaku je

MORANA

Reši ga in brani nadležne golazni: uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

M. SKRINJAR, TRST

Via Castaldi 4, I.

Cena: Liter 4 K. 1/2 l 2 K. 1/4 l 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške, pošljemo naravnost na dotični stan vojaka. Pošlje naj se denar in natančen naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake razjedajoče kisline, torej neškodljivo človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

MARIJA TIČAR,

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 26, Šelenburgova ulca 1.
nasproti kazine

Prva specialna trgovina
umetniških, vojnih, pokrajinskih in drugih
razglednic

Priznana največjo izbiro na drobno in debelo.
Krasni albumi za umetniške razglednice
pravkar došli.

Zajamčen uspeh, drugače denar nazaj

Zdravniška izjava o izvrstnem vplivu.

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite

med. dr. A. Rixovo prsno kremo
oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva.
Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. —
Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo
K 3'30, velika pušica, ki zadostuje za uspeh
K 8'80. Kosm. Dr. A. Rix laborat, Dunaj IX.,
Lakiergasse 6/O. Razpošilja se strogo dis-
kretno. Zaloga v Ljubljani: Parfumerija
A. Kanc in drogerija „Adrija“.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj
uničevalec korenin
**Ria balzam Vaših kurjih očes,
bradovic, otiščancev,**
v treh dneh brez bolečin. Cena enemu
lončku z jamstvenim listom 1 K, 3 lon-
čki 2 K 50 v. 6 lončkov 4 K 50 v. Sto-
tine zahvalnih in priznalnih pisem.

Kemény, Kaschau (Kassa) I. Postfach 12/44,
(Ogrsko).

Ako naročite in to storite
nenudoma,

- 1 srečko avstr. rdečega križa
- 1 srečko ogrskega rdečega križa
- 1 srečko budimpeštanske bazilike
- 1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz
leta 1880
- 1 dobitni list 4% ogrsk. hip srečk
iz leta 1884

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitek
630.000 kron

dobite igralno pravico do bobitkov
ene turške srečke v znesku
do 4000 frankov popolnoma zastonj!

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

Mesečni obrok za
vseh pet srečk ozir.
dobitnih listov samo
5 kron

Naročite se na list „Tedenske Sli-
ke,“ ki je najbolj zanimiv in naj-
boljši slovenski ilustrovani tednik!
Razširjajte ga in pridobivajte mu
novih naročnikov.

TISKOVINE VSEH VRST

KAKOR: ČASOPISE, KNJIGE, BROŠURE, CENIKE, LEPAKE, LETAKE,
VABILA, VSPOREDE, TABELE, RAČUNE, KUVERTE IN PISEMSKI
PAPIR S FIRMO, VIZITKE, ITD.

NATISNE LIČNO IN CENO

ZADRUŽNA TISKARNA V KRŠKEM

NAROCILA SPREJEMA TUDI UPRAVNIŠTVO „TEDENSKIH SLIK“
V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA UL. 10./I.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10
 špecialna trgovina pletenin,
 trikotaž in perila
 priporoča svojo veliko zalogo,

kakor:

Športno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velbdije dlake in bambaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, in flanele.

Perilo za dečke, deklince in dojenčke. Gumijevi plašči, nahrbtniki i. t. d.

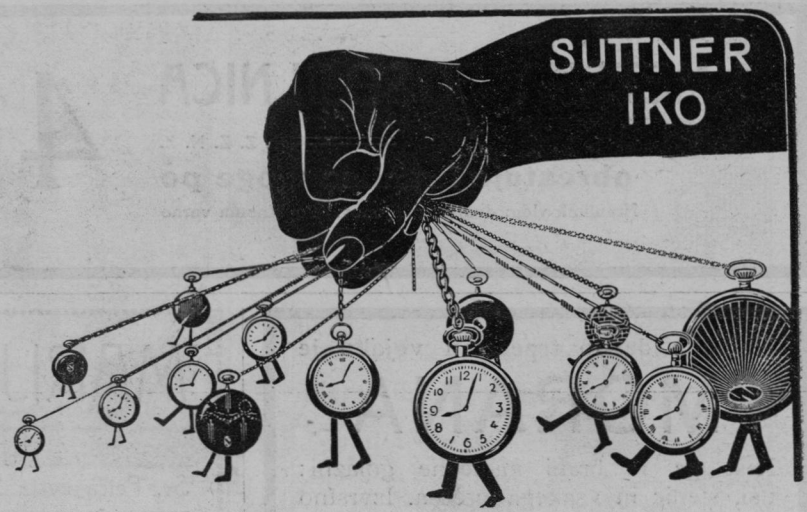
Na debelo in drobno.

Priporoča se
 umetna knjigovoznica
IVAN JAKOPIČ,
 LJUBLJANA.

Mazilo za lase

varstv. znamka Netopir
 napravi g. Ana Križaj v Spodnji Siški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Stekl. po 2 in 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.
 Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. Spričevala na razpolago.

SANATORIUM · EMONA
 ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI ·
 · PORODNIŠNICA.
 LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
 SEF · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR · FR · DERGANČ

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

St. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura	K 4:10
" 705. Roskopf-ura, kolesje v kamnih	" 5:90
" 719. Srebrna remontoar-ura	" 7:80
" 600. Žepna ura z radijem, se po noči sveti	" 8:40
" 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov	" 7:20
" 518. Ploščnata nikelnasta kavalijska ura	" 7:50
" 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta	" 7:90
" 804. Srebrna damska ura	" 9:50
" 1544. Usnjata zapestnica z uro	" 10:50

Št. 712. Nikelnasta IKO - ura, 15 kamnov	" 14:—
" 1450. Bela kovinasta verižica	" 2:80
" 865. Bela kovinasta verižica, priprosta	" 1:—
" 916. Srebrna verižica, masivna	" 3:20
" 422. Nikelnasta športna verižica	" 1:75
" 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“	" 2:—
" 213. Srebrni prstan z kamnom	" 1:40
" 211. Srebrni prstan z kamnom	" —:90
" 1063. Prstan, zlato na srebro	" 2:70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se
 po povzetju ali če se denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik
 zastoj in poštnine prosto.

Neugajajoče
 se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice.

Svetovna razpošiljalnica.

Nobene podružnice.

Za bolnike!!!

Ali hočete biti enkrat za vselej oproščeni tisočerega, mučnega trpljenja po slabih živcih in slabokrvnosti? — Ali hočete znati kako, se odstrani slabost, telesna in duševna onemoglost, nervozna razdražljivost, brezspanje, potrtost, bolečine v hrbtu in v udih, nervozne želodčne in črevesne neprilike, pomanjkanje teka, nervozno tolčenja srca, srčni krči, omotica? Ali hočete postati popolnoma zdrav, preroben, delazmožen? Citajte znastveno knjižico pod naslovom: „Kako postanem zdrav in krepak?!“ To knjižico in poskušnjo slovečega, živce hranečega sredstva „Nutrigen“ Vam pošljem na željo zastoj in brez stroškov: Podjetje za Nutrigen, Budimpešta, VII. Kertész-u. 50./105.

Darujte za „Rdeči križ!“

DOMAČA TVRDKA!

Export žepnih električnik

svetiljk in baterij

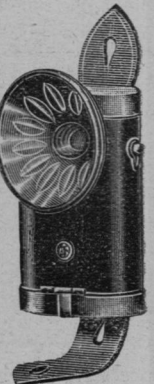
št. 80 komplet . . . K 8.—

" 80 A " . . . " 9.—

K. A. Kregar,

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21./23.

Trgovci velik. popust.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.

Uredništvo in upravništvo Ljubljana, Franciškaška ulica št. 10, I. nadstropje.